

تمایلات تجارت خارجه هند

بقلم . ل . س . م . اورکرک

در طی سد سال اخیر تغییرات شایانی از لحاظ حجم بازارهای در خارج و چگونگی تجارت هندوستان با کشورهای بیگانه بعمل آمده است . با مطالعه آنها میتوان بچگونگی بسط و توسعه تجارت هندوستان در دوره پس از جنگ که بار دیگر راههای عادی باز میشوند پی برد . از قرنهای پانزدهم و شانزدهم بواسطه فرآوردهای تجلی اش از قبیل ادویه جات و ابریشم مشهور بوده و این خود در سده شانزدهم تجارت اروپا را جلب کرد . تا سده نوزدهم صادرات هند مرکب بود از نیل و پارچههای پنبه ای و ابریشمی . واردات عبارت بودند از شمشهای طلا و نقره (که گویی تقاضای دائمی برای آنها وجود داشت) پارچههای پشمی و دیگر اجناس نو ظهور ، انگلیسی . در سده نوزدهم تغییرات بزرگی حاصل گردید . انقلاب صنعتی در انگلستان باعث تهیه اجناس بمیزان

عظیمی شد که پنوبه در اثر کم خرج بودن و تسهیلات حمل و نقل به هندوستان حمل میگردد . نتیجه این شد که اجناس بیگانه بپسای نازلتری از اجناس دستی خود هند در دسترس اهالی هندوستان قرار گرفت . در اواسط قرن نوزدهم نقاط داخلی هندوستان بوسیله راه آهن با تجارت خارجی تماس پیدا کرده و ازین پس امر تهیه مواد غذائی ، نباتی و خام محلی جهت صدور بخارج جداً آغاز گردید . واردات عمده عبارت بودند از برنج (که مقدار عمده اش از برمه که جزئی از هندوستان بود میآمد) گندم ، چای ، قهوه ، چرم ، پوست و دانههای نباتات روغنی . ضمناً پنبه خام بجای پارچههای دست بافت سابق بخارج صادر میشد . اجناس صنعتی بخش عمده واردات را تشکیل داده و فقط و شکر از مهمترین مواد خام وارده بشمار میرفتند . مقادیر قابل ملاحظه نقره و طلا نیز به هندوستان وارد میشود .

طبیعی است که بریتانیای کبیر مشتری عمده کالاهای هندوستان و همچنین مرکز صدور اجناس باین کشور بود . ولی رفته رفته در اواخر قرن نوزدهم و در اوائل قرن بیستم کشورهای دیگر مانند ایالات متحده آمریکا ، ژاپن و ممالک اروپای مرکزی نیز در تجارت با هند سهمی را دارا شدند .

در آن زمان هندوستان صادره کننده مواد غذائی و خام و وارد کننده اجناس صنعتی بود . رجال و اقتصادپون هند این وضع را نأسف آور دانسته و معتقد بودند که باین ترتیب سازمان اقتصادی هند بر پایه ناموزونی بنا شده و کشور پهناور هند تنها بخش فرعی را در صنعتی شدن کشورهای اروپا عهده دار میباشد . استخاس نامبرده با فشاری میکردند که بوسیله تعرفه و باج راه گمرگی و همچنین با تشویق و ترغیب باید کشور هند را بصورت کشور صنعتی در آورد . در آن وقت سیاست عمومی بریتانیای کبیر بنا بر مقتضیات وقت تجارت آزاد بود که مناسب اوضاع کشور بود و نظریه اینکه دولت بریتانیای کبیر بیشتر در امور هند نظارت یرداخته تری در دست داشت پیشنهادهای مربوط سیاست حمایتی پذیرفته نگشته فقط ممکن شد که در باب تشویق دولت بصنعت اقدامات جزئی بعمل آید .

جنگ جهانی کبیر ۱۹۱۴-۱۹۱۸ تغییرات بیشتری را بوجود آورد . تجارت با اروپای مرکزی قطع گردید و بر صادرات هندوستان که تکیه گاه عمده نیروهای متفقین در خاور میانه بود بمراتب افزوده شد . در این مرحله بود که رفته رفته بزمامداران مسئول کشور آشکار گردید که تنها با تشویق از صنایع داخلی میتوان بنای اقتصادی هندوستان را بر پایه و اساس صحیحی استوار کرد . دولت انگلستان رویه و مشی خود را نسبت بتجارت هندوستان تغییر داده و در سال ۱۹۳۱ اختیار تام مالیاتی به هندوستان داده شد . هیئت تعرفه هندوستان تشکیل و از صنایع چندی از جمله پارچه بافی ، آهن و فولاد سازی ، شکر ، کاغذ ، کبریت و صنایع شیمیائی حمایت بعمل آمد . درعین حال عوامل از دیداد فعالیت بانکی

توسعه معارف، تشویق و ترغیب مردم بخريدن اجناس ساخت هندوستان از طرف حزب عمده سياسي هند در گشايش صنايع هندوستان در دوره مابين دو جنگ گذشته و كنواني مدخليت داشته اند. بالنتيجه در سير و مشي تجارت خارجي هندوستان تغير كلي حاصل شده باین معنی كه در مقدار مواد خام و غذائي صادره از هند و اجناس صنعتي وارده بآن تقليل فراواني محسوس گرديد. اين تغير بزرگ تدريجي بود ولي هنوز هم بطور كلي هندوستان را صادر كننده مواد خام و غذائي و وارد كننده اجناس صنعتي بايد دانست معذلك همين تغير باندازه اي مهم است كه ميتوان آنرا ارتقاي قابل توجهي پنداشت هندوستان در قسمت شكر، كبريت و سببانه كه تماماً از صنايعي است كه بر اثر تعرفه و باج راه گمرگي بر كالاهاي خارجي ترقی یافته است تا حدی نیازهای خود را مرتفع میسازد و بخشی از حوائج داخلی به پنبه خام، آهن، فولاد، شیشه، كاغذ، فلز آلات و صابون برآورده میشود. بنسبت پیشرفت صنايع هندوستان و رفع حوائج روزمره از مقدار واردات كاسته گرديده است گرچه در مقدار وارده اجناس تجملي تفاوتی محسوس نبوده و گویا این اجناس واردات دائمی باشند. در واردات ماشين آلات و لوازمات ماشيني سنگين و همچنین در مواد خام پارچه و رنگ از دياد عمده رخ داده و از طرفي بر صادرات اجناس صنعتي جوت هندي، چرم، پوست و فلزات افزوده گشت. در مقدار صادره

از مواد غذائي تقليلی رخ داد و صدور كنندم بکشورهاي بيگانه تقريباً قطع گرديد. اين تا اندازه اي در اثر كثرت جمعيت روز افزون هند همچنین دال بربالا رفتن سطح زندگاني اهالي كشور میباشد كه اينك بمصرف مواد غذائي كشور خود قادر بودند. در اثر رقابت كشورهاي خاور دور از صادرات اجناس پنبه اي هند كم گرديد ولي باستثناء چند چيز ارقام مربوطه حاكي از بسط و توسعه صادرات هندوستان بکشورهاي بيگانه بود.

بار ديگر تغيرات بيشتری در عرصه تجارت رخ داد. برتانيای کبير همچنان مشتری عمده

هندوستان و مركز عمده صادرات باین کشور بود ولي سهميه اش نسبت بکشورهاي ابالات متحده آمريكا، ژاپن و آلمان كم بود مسئله تجارت با ژاپن منجر بمذاكرات زيادي گرديد. هندوستان پنبه خام كه يك پنجم صادراتش را بژاپن تشكيل ميداد بکشور اخير الذکر فرستاده و در مقابل اجناس صنعتي و منجمله پارچههاي پنبه اي از ژاپن دريافت ميداشت. رقابت ژاپن جار و جنجالي بر پا کرده بود زيرا اين کشور اجناسي بهند مي فرستاد كه در داخل کشور تهیه ميشد ولي از طرف ديگر در سالهاي اخير ما زاد پنبه هندوستان فراوان بوده و ژاپن بازار رايجي براي آن محسوب ميشد. بر طبق قرار داد تجارتي منعقد ه مابين هندوستان و ژاپن براي اجناس پارچه پنبه اي وارده از ژاپن محدوديتهاي قائل شدند كه نسبت بميزان صادرات پنبه خام از هندوستان تغير پذير بود.

بحران وانحطاط تجارتي جهاني در سال ۱۹۳۰ اثرات

و خيمي را براي هندوستان در برداشت در سالهاي ۱۹۲۹ و ۱۹۳۰ صادرات هندوستان چه از حيث ارزش و چه از لحاظ مقدار بنهايت در چه رسیده بود كه يكبار در اثر بحران تجارتي جهاني تنزل فاحشي در بهاي مواد غذائي رخ داد. نيمي از صادرات هند عبارت بود از مواد غذائي و در سالهاي ۱۹۳۱ و ۱۹۳۲ ارزش اين مواد به نيمي از بهاي اصلي خود تنزل يافت. تنزل كلي در بهاي برنج، دانههاي نباتات روغني، جوت هندي و پنبه وضعيت نا مساعدی را براي هندوستان از لحاظ خريد کالا از خارج و پرداخت

كف كه محصول آن منحصر به هندوستان است

فروض بکشورهای بیگانه بوجود آورد. در نتیجه رقابت ژاپن و همچنین مناسبی برای هندوستان است که روابط تجارتنی دائمی با این کشورها

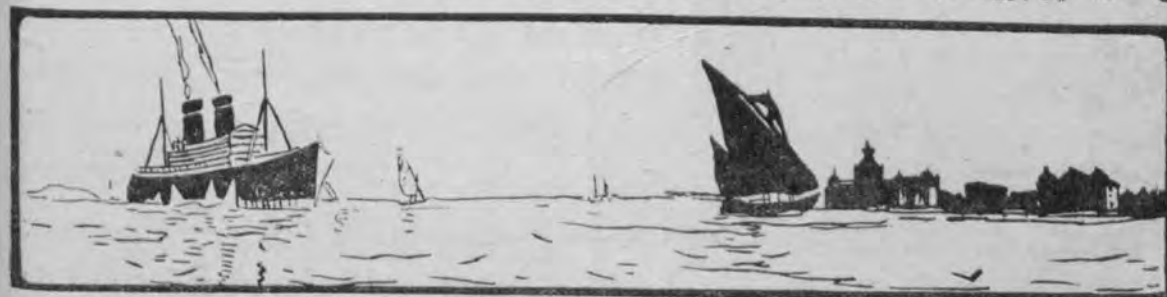
بنگاه تحقیقات علمی در « نانکوان »

تنزل ارزش « ین » در خارج هندوستان بازارهای پنبه خود را از دست داد. ضمناً نسبت توسعه صنایع در داخل کشور از مقدار صادرات آهن و فولاد پارچه‌های پنبه‌ای و شکر کم میشد. قرار داد « اتاوا » منعقد مابین کشورهای امپراتوری انگلیس مبنی بر اصل ترجیح معامله با کشورهای امپراتوری سهم بزرگی از تجارت خارجی هندوستان را بپرسیتانیای کبیر و سایر کشورهای امپراتوری تعلق داد.

جنگ کنونی تغییرات بزرگتر از تغییرات جنگ گذشته را در تجارت هندوستان با خود آورد. راههای دریائی محدود و واردات به هندوستان تحت کنترول شدیدی قرار دارد. ولی تجارت

هندوستان با کشورهای همجوار خاور میانه و آفریقای خاوری که از منابع معمولی واردات خود محرر رونقی بسزا یافته است. مثلاً در مقدار صادرات پارچه و اجناس مختلف دیگر به آفریقای شرقی و استرالیا ترقی شایانی حاصل گردیده. البته نمیتوان از روی وضعیت غیر طبیعی فعلی حاصله از جنگ پیش گوئی دقیق و صحیحی درباره آتیه نمود. با وجود این ممکن است از آنچه که در دست داریم بنتائج ذیل برسیم. پیشرفت صنعتی هندوستان در طی این جنگ بیاندازه شایان و غیر قابل تصور بوده است. گرچه پاره‌ای از صنایع ممکن است پس از جنگ در مقابل رقابت صنایع خارجی تاب مقاومت نیاورند. معذکب بیشتر آنها موقعیت خود را محرر کرده و برای همیشه بر قدرت صنعتی هندوستان خواهند افزود صنایع هند در داخله بازار با رونقی بدست خواهد آورد و در عین حال قسمتی از ان صنایع کوشش خواهند نمود که در بازارهای خارجه نیز بویژه در کشورهای مجاور

موقعیت بدست آورد طبیعی است که ژاپن تا چندین سال نخواهد توانست تجارت خود را با کشورهای خاور میانه از سر بگیرد و این فرصت

موقعیت بدست آورد طبیعی است که ژاپن تا چندین سال نخواهد توانست تجارت خود را با کشورهای خاور میانه از سر بگیرد و این فرصت